

AU § 5:14

Dnr. KS 2014/0193

Svar på motion nr 10/2014 från Ann-Christine Furustrand (S) - Sänk borgensavgiften för Armada och Österåkersvatten

Arbetsutskottets beslut

Ärendet bereds vidare.

Sammanfattning

Svar på motion nr 10/2014 från Ann-Christine Furustrand (S) - Sänk borgensavgiften för Armada och Österåkersvatten.

Beslutsunderlag

Ekonomienheten bereder ärendet.

Förslag till beslut

Michaela Fletcher (M) yrkar att ärendet bereds vidare.

Propositionsordning

Ordföranden frågar om arbetsutskottet beslutar enligt Michaela Fletchers (M) yrkande och finner att så är fallet.

Expedieras

- Ekonomienheten
- Kansliet

Ordförandeförslag

Kommunstyrelsens ordförande
Michaela Fletcher

Till Kommunstyrelsen

Datum 2015-05-05
Dnr KS 2014/0193

Svar på motion nr 10/2014 från Ann-Christine Furustrand (S) – Sänk borgensavgiften för Armada och Österåkersvatten

Sammanfattning

Ann-Christine Furustrand (S) har i en motion väckt i Kommunfullmäktige 2014-06-16 föreslagit:

Att borgensavgiften för helägda kommunala bolag skall uppgå till hälften av den ränteskillnad som uppstår i jämförelse mellan lån med kommunal borgen och lån med pantbrev i bank.

Att borgensavgiften för kommande kalenderår grundas på den ränteskillnadsnivå som gäller november året innan det aktuella kalenderåret.

Beslutsförslag

Kommunstyrelsen föreslår Kommunfullmäktige besluta:

att anse motionen besvarad mot bakgrund av att borgensavgiften fastställs vid årliga budgetbeslut samt att borgensavgiften vid budgettillfället prövas ur ett marknadsmässigt perspektiv.

Motivering

Kravet på affärsmässighet innebär att lånevillkoren för ett kommunalt bostadsaktiebolag inte får påverkas av att det är en kommun som äger bolaget. Kommunen måste därför ta ut marknadsmässiga borgensavgifter av bolaget. Kommunen gör själv en prövning av vad som är en marknadsmässig borgensavgift. I Österåkers kommun fastställs borgensavgiften för kommande år i samband med att budgeten beslutas. Det innebär att vid varje enskilt borgensbeslut hänvisas till denna avgift.

Det noteras att det förefaller finnas en diskrepans mellan motionärens intentioner och partikamraten Roger Svalhedes, som yrkar: att vid varje enskilt borgensärende tillämpa Sveriges Kommuner och Landstings modell för beräkning av borgensavgift till de kommunala bolagen.

Bakgrund

Tjänsteutlåtande från Kommunstyrelsens kontor/Ekonomienheten daterat 2015-04-23

Michaela Fletcher

Kommunstyrelsens ordförande

Tjänsteutlåtande

Ekonomienheten

Till Kommunstyrelsen

Datum 2015-04-23

Dnr KS 2014/0193

Svar på motion nr 10/2014 från Ann-Christine Furustrand (S) – Sänk borgensavgiften för Armada och Österåkersvatten

Sammanfattning

Ann-Christine Furustrand (S) har i en motion väckt i Kommunfullmäktige 2014-06-16 föreslagit:

Att borgensavgiften för helägda kommunala bolag skall uppgå till hälften av den ränteskillnad som uppstår i jämförelse mellan lån med kommunal borgen och lån med pantbrev i bank.

Att borgensavgiften för kommande kalenderår grundas på den ränteskillnadsnivå som gäller november året innan det aktuella kalenderåret.

Beslutsförslag

Kommunstyrelsen föreslår Kommunfullmäktige besluta

Anse motionen besvarad mot bakgrund av att borgensavgiften fastställs vid årliga budgetbeslut samt att borgensavgiften vid budgettillfället prövas ur ett marknadsmässigt perspektiv.

Bakgrund

EU:s statsstödsregler är ett styrmedel för att konkurrensen ska fungera inom EU. Om reglerna inte följs kan konkurrensen snedvridas genom att offentliga aktörer gynnar t ex vissa företag på bekostnad av andra konkurrerande företag. Utgångspunkten är att statligt stöd till företag är olagligt, om stödet snedvrider eller hotar att snedvrida konkurrensen. Utrymmet för att lämna stöd är därför starkt begränsat.

Allt stöd som lämnas med offentliga medel av en kommun kan rubriceras som statsstöd. I stödbegreppet ingår utbetalning av kontanta medel, men också andra insatser av ekonomisk art som skulle kunna innebära en fördel för det enskilda företaget. Det betyder alltså att en för lågt satt borgensavgift skulle kunna falla inom ramen för stöd.

Kommunen gör själv en prövning av vad som är en marknadsmässig borgensavgift. I Österåkers kommun görs årligen en prövning i samband med att budgeten tas och i detta sammanhang görs också en prövning av kommunen av vad som kan anses vara en marknadsmässig borgensavgift.

Avgiften har fastställts genom att borgensåtagandet i sin helhet året innan ställts mot ett snittvärde för räntenivån. Dessutom sker en jämförelse av andra närliggande kommuners borgensavgift.

En ny prövning av borgensavgiftens storlek görs således inför budget 2016.

När borgensavgiften först fastställdes i Österåkers kommun gjordes en utredning där jämförelse gjordes med andra närliggande kommuner. Trots att kommunen har länets högsta borgensåtagande

Tjänsteutlåtande

(2,4 miljarder 2014) beslutades om en borgensavgift i storleksordningen som är jämförbar med vissa andra kommuners. I de modeller för borgensavgifter som kan användas bör hänsyn tas till det risktagande som en kommun med extremt stort borgensåtagande tar.

Det bör tilläggas att borgensavgiften varierar kraftigt för olika kommuner i landet. Det finns kommuner som har fastställt avgifter upp till 0,60% .

I sammanhanget bör noteras det förbud mot pantsättning som skrivits in i ägardirektiven för bolagen inom Armadakoncernen mot bakgrund av Kommunallagen, KL 8 kap 13 paragraf enligt följande:

13 § Kommuner och landsting får inte upplåta panträtt i sin egendom till säkerhet för en fordran. Vid förvärv av egendom får de dock överta betalningsansvaret för lån som tidigare har tagits upp mot säkerhet av panträtt i egendomen.

Detta innebär att kommunen vid nyupplåning där tidigare panter inte finns, avser att lämna ett borgensåtagande till sina bolag och ta ut den borgensavgift som fastställts i budget.

Förvaltningens slutsatser

Förvaltningen anser mot bakgrund av ovanstående motionen besvarad med anledning av att borgensavgiften fastställs vid årliga budgetbeslut samt att borgensavgiften vid budgettillfället prövas ur ett marknadsmässigt perspektiv.

Bilagor

1 Motion Sänk borgensavgiften för Armada och Österåkersvatten

Jan-Olof Friman
Kommundirektör

Katarina Leinar
Ekonomichef

Motion

Sänk borgensavgiften för Armada och Österåkersvatten

När kommunala bolag ska uppta banklån är det förmånligt om kommunen ställer borgen för lånet. För närvarande innebär detta att räntenivån blir ca 0,2 % lägre än om bolaget lånar med pantbrev som säkerhet.

För ett antal år sedan införde Österåkers kommun en borgensavgift för kommunal borgen. Grunden för denna avgift var att kommunen och de kommunala bolagen skulle dela på den "räntevinst" som uppstod vid kommunal borgen (hälften var).

Den nuvarande majoriteten i Österåker har frångått denna princip. Borgensavgiften har fastställts till 0,35 % vilket innebär att den faktiska kostnaden för lån blir ca 0,15 % dyrare med kommunal borgen än om bolagen lånade mot pantbrev. För att förhindra upplåningen via pantbrev har dessutom ett förbud mot upplåning mot pantbrev införts i de nya ägardirektiven.

Detta innebär bland annat att hyresgästerna i Armadas bestånd belastades med en merkostnad på över 2 miljoner kronor vilka kommer att belasta hyrorna eftersom hyror är bolagens enda intäktskälla. Om den ursprungliga "fördelningen" hade gällt hade summan blivit nästan 5 miljoner.

Dessutom kan tilläggas att den överkostnad som bolagen ålagts genom den orimligt höga borgensavgiften skulle kunna bli betraktad som "dold utdelning" vid en skatterevision.

Vi socialdemokrater anser att det är rimligt att kommunen och bolagen delar den "räntevinst" som uppstår vid kommunal borgen lika, dvs hälften var, men vi motsätter oss kraftigt att VA-kollektivet och hyresgästerna i Österåkers kommun ska "straffbeskattas" i förhållande till övriga kommuninnevånare genom en orimligt hög borgensavgift.

En svårighet med "dela lika-principen" är att ränteläget förändras under åren och att lån har olika bindningstid. För att praktisk kunna hantera borgensavgiften föreslår vi därför att avgiften för nästkommande budgetår fastställs av kommunfullmäktige vid samma tillfälle som budgeten för kommande kalenderår beslutas och att den "ränteskillnad" som gäller vid detta tillfälle utgör grunden för borgensavgiftens storlek det kommande året.

Socialdemokraterna föreslår därför kommunfullmäktige besluta

Att borgensavgiften för helägda kommunala bolag skall uppgå till hälften av den ränteskillnad som avgiften genererar enligt ovanstående och

Att borgensavgiften för kommande kalenderår grundas på den ränteskillnadsnivå som gäller under november året innan det aktuella kalenderåret

Ann-Christine Furustrand (S)